Heesch | 20-11-2025

Participatiebijlagen Beleidsnota Kunst en Cultuur

“Samenwerken vanuit de kern”

Inhoud

1. Participatiebijlage en overzicht van ideeën van inwoners 3

1.1 Cultuureducatie en cultuurparticipatie 3

1.2 Kunst en sociaal domein 4

1.3 Kunst in de openbare ruimte, erfgoed en natuur. 5

1.4 Sociaal Culturele Centra 6

2. Lijst met gesproken belanghebbenden 7

1. Participatiebijlage en overzicht van ideeën van inwoners

Om tot een gedragen Beleidsnota Kunst en Cultuur 2026 e.v. te komen heeft Cultuuradvies op Maat meerdere gesprekken gevoerd. Zowel met door de gemeente aangedragen personen en organisaties als eigen initiatief van Cultuuradvies op Maat en mensen en organisaties die Cultuuradvies op Maat uitnodigeden voor een gesprek.

Er werd een bijeenkomst georganiseerd op 19 juni 2025 in Cultureel Centrum Nesterlé in Nistelrode. Tijdens deze bijeenkomst mochten de aanwezigen brainstormen over één van deze thema's:

- CULTUREEL AANBOD IN SOCIAAL CULTURELE CENTRA
- IEDEREEN KAN MEEDOEN: EDUCATIE, PARTICIPATIE & AMATEURKUNST
- KUNST EN SOCIAAL DOMEIN
- KUNST IN DE LEEFOMGEVING OPENBARE RUIMTE EN NATUUR

De ruim 30 aanwezige personen verdeelden zich over vier verschillende tafels. De belangstelling voor "Iedereen kan meedoen" was het grootst en er werden voor dit thema twee groepen gevormd.

Daarna heeft Cultuuradvies op maat een nota in concept geschreven. Dit concept is vervolgens gedeeld met de aanwezig op 19 juni en inwoners die er niet bij konden zijn. De vraag van de inwoners was om nog een bijeenkomst te organiseren. Deze bijeenkomst vond 28 augustus plaats.

In de gemeente Bernheze zijn er ontzettend veel opmerkingen en ideeën van inwoners de revue gepasseerd ter ondersteuning van deze nota. Het overzicht is niet compleet maar wel een mooie ingang om mee aan de slag te gaan. Tijdens de bijeenkomst op 19 juni 2025 werden de volgende zaken opgehaald:

1.1 Cultuureducatie en cultuurparticipatie

- *Cultuur is niet "iets erbij"!*
- *Vrijheid, enthousiasme en samenwerken zijn belangrijk, maak vergunningen en regelgeving eenvoudiger voor kleinschalige activiteiten.*
- *Blijf inzetten op kunst en cultuur in het primair en voortgezet onderwijs.*
- *Vind en verbind vrijwilligers.*
- *De gemeenschap moet het dragen. Maak een verbinding tussen de kernen en het verenigingsleven. Laat jongeren met cultuur opgroeien via educatieve projecten.*
- *Amateurkunst is kunst van onderaf. Er is veel hokjes denken, doorbreek dat.*

- *Gezamenlijke waardering.*
- *Haal de jeugd binnen met jonge vrijwilligers. Laat alle jeugd aan amateurkunst doen in Vorstenbosch: muziek, theater, dans, etc.*
- *Zorg voor een toegankelijke samenleving, cultuureducatie is de basis.*
- *Wijs enthousiaste initiatiefnemers niet af. Zorg voor prettige huisvesting met een soort 2de huis gevoel “dit is mijn honk”.*
- *Zorg ervoor dat iedereen gehoord en gezien wordt en zijn talenten kan laten ontdekken. Geef mensen de kans om te ontdekken wat cultuur kan zijn en te experimenteren.*
- *Over 10 jaar is er een sterk netwerk, actieve vrijwilligers, geld, veel laagdrempelige muzieklessen en vooral veel meer deelnemers.*
- *Zorg dat er diverse lessen zijn voor jong en oud, niet alleen educatie maar ook participatie (in de vrije tijd).*
- *Draag als gemeente kunst uit via de sociale media.*
- *Bundel krachten: per kern samenkomen, school, buitenschoolse opvang, cultureel centrum, bejaardencentra en ga samen brainstormen.*
- *Maak een kennismakingscarrousel: schilderen, muziek, kleien, mozaïeken.*
- *Wees voortdurend in proces en wees actueel.*
- *Betaalbaar.*
- *Culturele herintreders, koppel ouderen aan jongeren en noem het: “doe maar mee” of “klieder maar raak”.*
- *Het moet gewoon zijn dat er muziek is en dat er de mogelijkheid is om muziek te maken.*
- *Betrek jongeren en haal bij hen ideeën op.*
- *Zorg ervoor dat mensen het wel kunnen betalen.*
- *Cultuureducatie in de buitenschoolse opvang.*
- *Vaste samenwerking tussen verenigingen en scholen.*
- *Veel eenzaamheid en psychische problemen. Mensen moeten weten dat cultuur helpt, voorkomt zelfs.*
- *Muziekopleiding op basisscholen stimuleren, nu te afhankelijk van de leerkrachten.*
- *Kunstfestival, beleving.*
- *Participatie voor en door ouderen en jongeren, elkaar verder helpen.*
- *Gericht op een doelgroep informatie over het nut van cultuur overbrengen.*
- *Influencer.*

- *De intermediair moet de leerkracht ontlasten.*
- *Waar hebben mensen behoefte aan?*
- *Geef informatie aan leerlingen en docenten over het belang van muziek.*
- *Projecten in het sociale domein: rouwverwerking via kunst en eenzaamheid verminderen.*
- *Website cultuurmakelaar.*
- *Amateurverenigingen: samenwerking, verbinding, open en toegankelijk, vernieuwen.*
- *Cultuureducatie naschool meer toegankelijk voor iedereen.*

1.2 Kunst en sociaal domein

- *Broedplaats:*
    - *Van kunst naar creativiteit, dat klinkt laagdrempeliger.*
    - *Laagdrempelige toegang van een locatie waar je een openbaar atelier hebt en materiaal.*
    - *Exposities in SCC vanuit schoolgemeenschap.*
    - *Kruisbestuiving onderwijs en SCC.*
    - *Locatie is belangrijk: toegang tot kunstevenementen waar je kunst kunt beleven en genieten.*
    - *Toon lef! En probeer.*
    - *Voorbeeld: Chaoss in Oss. Over Chaoss - Stichting Chaoss*
- *Inzicht:*
    - *Senioren zijn levenskunstenaars.*
    - *Haal culturele parels op uit de gemeente.*
    - *Voorkom versnippering.*
    - *Heb als gemeente meer aandacht voor kleine initiatieven.*
    - *Cultuuragenda of website (volledig overzicht wat er in de gemeente is)*
- *Aanjagen inclusie, toegankelijk, sociaal domein, drempels verlagen:*
    - *Zoek jongeren met talent of talentonderzoek bij jongeren.*
    - *Festival van levenskunstenaars.*
    - *Eijnderic Kunst en Cultuur jongerenmanifest.*
    - *Vang jonge kunstenaars!*
    - *Cultuur structureel in zorg- en welzijnsinstellingen.*

- *Maak een koppeling met zorg in de wijk.*
- *Maak een open atelier.*
- *Kunst achter de voordeur brengen.*
- *Kunstbus om mensen op te halen voor een voorstelling.*
- *Heb aandacht voor kwetsbare mensen.*

- *Verbinden met het sociale domein:*
  - *Creatieve makers verbinden aan bestaande initiatieven.*
  - *Maak gebruik van bestaande kanalen en verbind bestaande netwerken.*
  - *Via vrijwilligers jongeren werven.*
  - *Ons Welzijn meer op Kunst en Cultuur inzetten, gezamenlijk programma en expositie.*
  - *Betrek senioren en zorg voor "kunstmaatjes".*
  - *Zet de huisarts meer in adviesrol of bemiddelaar.*
  - *Betrek ondernemers.*
  - *"Sociaal cultureel werk" bij Ons Welzijn.*

1.3 Kunst in de openbare ruimte, erfgoed en natuur.

- *Neem bestaande kunst in de openbare ruimte serieus en onderhoud het goed.*
- *Zorg dat er niet alleen beeldende kunst te zien is maar ook andere disciplines.*
- *Kunstwerken in de openbare ruimte bevorderen zorg en ontmoeting.*
- *Gebruik meer sociale media als communicatiemiddel als gemeente.*
- *We willen de jeugd bereiken door middel van kunstonderwijs over de beelden op straat.*
- *Een werkplaats voor kinderen: een terrein, een gebouw en begeleiding door kunstenaars.*
- *Kunstwerken voor kinderen in de openbare ruimte en laat kinderen structureel meewerken.*
- *Organiseer iets waar maanden aan gewerkt kan worden.*
- *Zoek inspiratie bij andere organisaties. Hoe kunnen we elkaar versterken?*
- *Sluit aan bij het programma Groen!*
- *Maak een verbinding tussen het onderwijs en Kersouwe.*
- *Voorbeeld: Brabantse Dag in Heeze. Grootste theaterparade van het jaar - Brabantsedag Heeze*

- *Niet alleen begroten bij Cultuur maar borgen in de andere begrotingsposten = win, win!*
- *Theaterdag bij Kersouwe, iedereen heeft een taak. Diverse programma maken en zorg voor verbinding.*
- *Geopark verhalen vertellen.*
- *Sluit aan bij de beleving van jongeren.*
- *Over een aantal jaar in de krant: "Jeugd is vanachter de schermen vandaan" of "Bernheze broeit en groeit in gezondheid".*
- *Positieve gezondheid: heb zorg en aandacht voor elkaar.*
- *Doe iets met onze input en laat het niet voor niets zijn! Laat verschillende smaken zien.*

1.4 Sociaal Culturele Centra

- *Organiseer activiteiten van 3 jaar.*
- *Laat ouderen betalen en maak bezoek voor kinderen gratis.*
- *Programmeer geen losse voorstelling maar zet meer in op beleving. Ga mee met de seizoenen (Sinterklaas, Suikerfeest, Zomerfeest, etc.) en eet samen, bbq, kook samen.*
- *Leg bij alle SCC samen een wadi aan en heb aandacht voor de tuin.*
- *Leidt vrijwilligers op om sociale media te leren gebruiken om jongeren te bereiken.*
- *Zorg dat er een ondersteuner is bij het aanvragen van vergunningen en maak subsidies voor kinderen makkelijker.*
- *Ga in gesprek met jongeren om het vrijwilligersprobleem op te lossen. Als ze in de horeca werken krijgen ze betaalt, bij SCC niet.*
- *Hobby, handwerken, breien, naaien voor jongeren.*
- *Laat jongeren een dag een SCC besturen en programmeren.*
- *Organiseer game events en filmvoorstellingen in je theaterzaal.*
- *Wees ruim in je openingstijden en zorg dat de bar altijd open is.*
- *Ga kamperen in het SCC en of erbuiten.*
- *Zorg dat er altijd beheer is en zorg voor vrijwilligersvergoedingen.*
- *Maak een uitnodigende omgeving rondom het SCC (gevel, entree, etc.).*
- *Combineer welzijn en kunst en zorg dat er kinderateliers zijn.*

2. Lijst met gesproken belanghebbenden

Organisatie / rol
Bernhezer Kunstkring
Bureau BENG
CC Servaes
Sociaal Cultureel Centrum Nesterlé
CC de Pas
Ons Welzijn (jongerencentrum Heesch)
Muzelinck
Lid van de voormalig kunstcommissie m.b.t. kunst openbare ruimte
Cultuurkapel Vorstenbosch
Beleidsmedewerker Breed Sociaal Maatschappelijk Domein Bernheze
Beleidsmedewerker Erfgoed en Toerisme Bernheze
Beleidsmedewerker onderwijshuisvesting, maatschappelijk vastgoed
Museum in oprichting D'n Biez
Kunstfestival Loosbroek